

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ЕТНОПОЛІТИКИ ТА СВОБОДИ СОВІСТІ

вул. Прорізна, 15, м. Київ, 01001; @Щ(044) 232-59-59; код ЄДРПОУ 43571959

Олександр Мельнику

foi+request-125750-87dfa@Щ

foi+request-125749-bb2f7e@Щ

Шановний Олександр Валерійовичу!

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті (ДЕСС) розглянула два Ваші запити на інформацію від 02.04.2024 (вх. № М-94 від 28.03.2024) щодо визначення національності шляхом самоідентифікації та національного самовизначення, переслані до ДЕСС листом Міністерства юстиції України від 28.03.2024 № 47679/ПІ-М-1996/7.1.5, та повідомляє про таке.

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація — це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Порушені у Ваших запитах на інформацію питання про зміст понять «визначення національності шляхом самоідентифікації» та «національне самовизначення» є зверненнями відповідно до Закону України «Про звернення громадян». На цій підставі відмовляємо Вам у задоволенні запитів на інформацію через невідповідність їхніх предметів вимогам закону (пункт 2 частини п'ятої статті 19, пункт 4 частини першої статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації»). З урахуванням вимог принципів добросовісності та розсудливості Ваші запити на інформацію розглянуто відповідно до Закону України «Про звернення громадян» (далі — Закон).

Щодо змісту поняття «визначення національності шляхом самоідентифікації» повідомляємо, що згідно з пунктом 1 частини першої статті 1 Закону України «Про національні меншини (спільноти) України» національна меншина (спільнота) України — стала група громадян України, які не є етнічними українцями, проживають на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, об'єднані спільними етнічними, культурними, історичними, мовними та/або релігійними ознаками, усвідомлюють свою приналежність до неї, виявляють прагнення зберегти і розвивати свою мовну, культурну, релігійну самобутність.

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000EF5033007C68CA00

Підписант Лоссовський Ігор Євгенович

Дійсний з 20.12.2023 15:01:58 по 20.12.2025 15:01:58

ДЕСС

2121/04-99/24 від 19.04.2024

У частині першій статті 6 «Право на самоідентифікацію» Закону України «Про національні меншини (спільноти) України» зазначено, що кожний громадянин України має *право вільно вирішувати, чи вважатися належним до національної меншини (спільноти) України (кількох національних меншин (спільнот) України*. Таке рішення або здійснення прав у зв'язку з цим не повинно завдавати шкоди такій особі. Ніхто не може бути примушений декларувати свій статус особи, яка належить до національної меншини (спільноти) України. У разі якщо в особі є потреба у користуванні правами, які гарантуються особам, які належать до національних меншин (спільнот) України, достатнім є висловлення бажання користуватися такими правами.

Пунктом 1 статті 3 Рамкової конвенції про захист національних меншин 1995 року визначено, що кожна особа, яка належить до національної меншини, має право вільно вирішувати, вважатися їй, чи не вважатися такою, і таке рішення або здійснення прав у зв'язку з ним не повинно зашкоджувати такій особі.

Отже, «визначення національності шляхом самоідентифікації» — це акт усвідомлення окремою особою своєї приналежності до сталої групи осіб, які проживають на певній території, об'єднані спільними етнічними, культурними, історичними, мовними та/або релігійними ознаками.

Щодо поняття «національне самовизначення» повідомляємо, що відповідно до абзаців третього та дев'ятого преамбули Конституції України, спираючись на багатовікову історію українського державотворення і на основі здійсненого українською нацією, усім Українським народом *права на самовизначення*, Верховна Рада України від імені Українського народу — громадян України всіх національностей, прийняла Конституцію — Основний Закон України.

У Декларації про принципи міжнародного права 1970 року зазначено, що з огляду на принцип рівноправності та самовизначення народів, закріплений у Статуті Організації Об'єднаних Націй, усі народи мають право вільно визначати без втручання ззовні свій політичний статус і здійснювати свій економічний, соціальний і культурний розвиток, і кожна держава зобов'язана поважати це право відповідно до положень Статуту. Створення суверенної і незалежної держави, вільне приєднання до незалежної держави або об'єднання з нею, або встановлення будь-якого іншого політичного статусу, вільно визначеного народом, є формами здійснення цим народом права на самовизначення.

Таким чином «національне самовизначення» — це акт колективного визначення нацією свого політичного статусу, конституційного ладу, напрямів економічного, соціального, культурного розвитку.

Насамкінець просимо взяти до уваги, що ДЕСС не здійснює офіційного тлумачення законодавства. Роз'яснення ДЕСС мають інформаційний характер і не встановлюють норм права.

З повагою
Заступник Голови

Ігор ЛОССОВСЬКИЙ